Liikennejaosto
Eduskunnan valtionvarainvaliokunta
sanna.turpeinen@eduskunta.fi

Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan liikennejaoston lausuntopyyntö 7.2.2018

Tiestön talvihoidon tila sekä kehittämis- ja rahoitustarpeet

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue vastaa maanteiden hoidon alueurakoiden sopimuksista kuuden maakunnan alueella. Vastuualueen tiestön pituus on n. 21 600 km, mikä on n. 27,7 % maantieverkosta.

Sekä talviolosuhteiden että tienkäyttäjien odotusten muutokset ovat olleet samansuuntaisia riippumatta siitä missä osassa maata asiaa tarkastellaan. Varsinais-Suomen ELY -keskus viittaakin lausunnossaan Pohjos-Savon ELY -keskuksen sekä Liikenneviraston liikennejaostolle antamiin lausuntoihin talvihoidon merkittävimmistä haasteista ja ongelmista sekä suunnitelluista kehittämistoimista.

Maanteiden hoitoa toteuttavien urakoitsijoiden toimintaa valvovat ELY -keskusten aluevastaavat. Tämän lisäksi valvonnan tueksi on hankittu ostopalveluita. Aluevastaavia on runsaat 40, joten kunkin aluevastaavan valvottavana oleva tiepituus on keskimäärin n. 1800 km. Tämän vuoksi aluevastaavan valvontatoimet ovat luonteeltaan kontrolloivia ja pistokokeenomaisia.

Tilaaja päivitti urakoiden valvontaohjeensa viime vuoden lopulla. Päivitystyössä kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että tavoitellun palvelutason saavuttaminen sekä tiiviin sopimuksen aikaisen yhteistyön tulee olla urakoitsijan ja tilaajan yhteinen tahto. Tätä kehityssuuntaa tukee tuleviin urakoihin kehitteillä oleva sopimusmalli. Keskeisenä näkökulmana oli myös tietojärjestelmien täysimääräinen hyödyntäminen laadunvarmistuksessa. Tähän perustan antavat urakoitsijoilta edellytetty toimenpiteiden raportointi tilaajan tietojärjestelmään, tekeillä olevien toimenpiteiden ajantasainen seuranta, tiesääjärjestelmän tuottamat tiedot sekä tuoreimpana joukkoistetut kuvakeruut, jossa dataa kerätään useista eri lähteistä automaattisesti jonkun muun kuin valvontatyön yhteydessä esimerkiksi posti- tai linja-autojen reittiliikenteestä.

Käytännöksi on myös muodostunut, että tilaajan toimeksiannosta ulkopuolinen toimija auditoi urakoitsijan toiminnan kerran urakan aikana. Auditoinneissa varmistetaan, että toiminnot vastaavat käytännössä urakoitsijan toiminta- ja laatusuunnitelmien kuvauksia ja että suunnitelmien mukainen toiminta on jalkautettu myös aliurakoitsijoille.

Kunnossapitopäällikkö Timo Laaksonen